

Előfizetési feltételek:
 Egész évre 6 ft. —
 Fél évre 3 ft. —
 Évesgyár 1 ft. 30 kr.
 Előfizető lehet csupán a kiadó hivatalnál B.-Gyarmaton.
 A lap szállítási részére a nyíltérre vonatkozóan mind a hűsítőanyagok a szerkesztésük is küldendő.

NÓGRÁDI LAPOK

HONTI HIRADÓ

politikai, társadalmi, s közgazdasági hetilap.

Hirdetések díja:
 Öt hasábos polti sor 8 kr
 Bélyeg minden beiktatásnál . . . 30 kr
 Nyílt tér garmond sora 20 kr
 Hirdetéseket felvess a kiadó. Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan eszköszöltek.
 Előfizetési pénsek, reclamatiók és hirdetések a kiadóhoz intézendők.

Előfizetési felhívás

„NÓGRÁDI LAPOK” s „Honti Híradó”

politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap
1876-ik évi IV. évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Félévre 3 ft. ki.
 Évesgyárra 1 „ 50 kr.
 Egy hónapra — „ 50 kr.

Az előfizetési pénsek egyedül a kiadóhoz érkezve, — legcélszerűbben postai utalvánnyal — a nyomtatandó példányok, s pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb beküldendő.

B.-Gyarmat június 9.

Jókai Mór, ama cikkével, mely a „Honti Híradó” 29 számában majd nem 7 hasábot foglalt el, becsületes választóinak, igazolván híven álláspontját s azt, miért tartja jelenlegi viszonyaink között a bécsi kiegyezést üdvösnek a nemzetre nézve, mely a bécsi uttol sokat nagyon sokat várt s épen azért egyszerre kiábrándult?

Aki e cikket olvasta, az lehetetlen, hogy a helyzetnek leghívebb tükrét nem fedezte fel e melegen és mély politikai belátással írt sorokban. Ama névhez, melyben egy európai irodalom fűződik, újabb jellemvonás járul, mert el kell ismernünk, hogy Jókai eme manifestumot képező cikkével a politika sívár mezején tanujelét adta annak, hogy a geniotól kitelik minden, regényíró és politikus vagy amint Chrisippus tanította: „a génie lehet szabó és fejedelem, kereskedő és hadvezér, csizmadia és politikus”

Kölcsösről is azt mondogatták, hogy nagy szónok és versfaragó; de megtagadták benne a politikust, az államférfit. És, ime, mikor Kölcsői az urbér örökös negváltásáról elmondta halhatatlan beszédét, egyszerre ama hitet keltő fel, hogy ő a legnagyobb státusférfi kinek halk szózata szent piotás ihletéseket zengett végig a csontvelőkön. Ő, ki a mesmerizmusról világosan értekezett, mint Mesmer vagy Kluge, unnevelt politikus státusférfi lett. Mikor meghalt, Vesselenyi kezébe rejtő felleges arcát s könyezve mondta: „nem közénk való volt”. Már t. i. mint korát meghaladó bölcsész és státusférfi.

Világosabban, őszintébben és szebben nem szólott senki Magyarország mostan helyzetéről, mint Jókai Mór; azért is elhatároztuk, hogy cikkének főbb mozzanatait lapunkban közlésezzük. Melegen kívánjuk, hogy e sorok, melyek tiszta hazafui kebelből származtak, átszűrődjenek azok meggyőződésébe, kik elítélik a kormány eljárását, s olyan álmokban ringatják magokat, melyek ez időszerint megvalósulhatlanok s a sisiphusi munkával egy osztályba sorozhatók

„Igaz és tagadhatatlan, úgymond, hogy egy népképviselőre nézve legmagasabb jutalom az, ha választói bizodalmit megérdemelte. Az egyszerű cserkoszorú, mit a nép ad annak, ki általa megbizva, a haza iránti kötelességét híven teljesítette, drágább minden kitüntetésnél. — S itt elmondja a képviselők állását a választókkal szemben.

Fontos és nagyhorderejű kérdések, melyek jelenleg megoldásra várnak: a két monarchia kormányai közt kötött egyezkedések, a vámszövetség, jegybank, adóvisszatérítés és fogyasztási adó tárgyaiban.

Mindezen tárgyakban még csak elvi megállapodások történtek; csak az alap, melyen az egyezkedés megkötött, lön elfogadva, a részletek iránt csak az ősi tilósszak alatt előterjesztendő törvényjavaslatok fognak felvilágosítást nyújtani.

De már maga az alap, oly szenvedélyesen lett megtámadva az ellenzék némely árnyalati által, hírlapban, országgházban, piacon, választókerületekben, pártgyűlésekben, manifestumokban annyira elhíresztelve: miként e kiegyezés valóságos hazaárulás, miként ez az országot véginségre juttatja, miként jóllétünket örökidőre aláássa, hogy ha mindannak a hazaárulási bűnnek, a mi e kiegyezést pártoló többség ellen szóratik csak az árnyéka is a képviselőkön ragadna, az országának csakugyan nem volna más teendője, mint hogy a kétségbeesés utolsó eszközeihez nyuljon s fellázadjon — saját országgyűlésre ellen.

A ki Isten és a nép előtt igazat akar mondani, annak be kell vallani azt, hogy a pénzügyi nehéz helyzet közös mind a két tónknál, s nem egy gazdag és egy szegény állam, de két egyformán sújtott ország áll egymással egyezkedésben.

Ez álokoskodás kelepezőjéből aztán azal akarják magukat kivágni, hogy mikor minden tőhegyre van állítva, mikor követeléseinkből köröm szakadtáig nem engedünk: akkor itéljen közöttünk a király.

Csak hogy a magyar király egyszersmind Ausztria császára is. Önmagának soha sem hadviselő ellenfele. Ha a királyt mint embert mint birót vesszük is, fel kell tennünk, hogy ő egyik országának a panasztát ép úgy meg hallgatja, mint a másikat s birájától pénzügyekben mindenki csak igazságot, de ne rokonszenvet, ne kegyelmet várjon. De mi a koronát egyáltalában nem akarjuk ez ügybe belekeverni.

Nekünk a korona egyértelmű az országgal s ezért nincs annyi kérdésben forgó (akár képzelt) millió a zöld asztalon, a miért a koronát magát ily módon kockára tegyük.

Nekünk magunknak kell ez ügyet megoldanunk saját bölcsességünk szerint, alkotmányunk keretén belül.

De abból sem csinálunk titkot, hogy mi ezt a harczt, ha kikerülhet, megkezdeni nem akarjuk. Megkezdeni könnyű egy harczt; de bevégezni nehéz. Nem titkoljuk, hogy mi annyi megpróbáltatáshoz még egy ilyen válságot is előidézni hazánkra nézve nem tartjuk szükségesnek.

Nem cserkedünk bele a számvetések tömkelegébe, a miből a nemzetgazdasági harczt sürgetői milliókat hoznak elő. A papiros türelmes, s a hallgató füle olcsón táplálható. De ugyanazon számításból husz szónok és vezérezik író husz különböző összeget hoz ki. Valamelyiknek tehát hamisanak kell lenni. De akármennyi legyen is az a nyereség, mit Magyarország az Auszriából behozott cikkek kivetendő vámból merithet, annyi bizonyos, hogy ezt a többletet a magyar fogyasztó közönség fogja megfizetni, mikor e cikkek megveszi; azután bizonyos az is, hogy a mint Magyarország megadóztatja Ausztria behozandó cikkeit a vámvonalon, épen olyan mértékben fogja megadóztatni Ausztria Magyarország kivetelét ugyanazon vámvonal másik sorompójánál. S miután Magyarországon a kivetel szabja meg a nyers termények árát, a mint Ausztria a vámvonalon 10 procent vámot ró a magyar nyers terményekre; idebenn nem csak annak a kivitt terményszállítmánynak; de az összes bú-

zának, repezének, gyapjunak, bőrnök, igásmarháknak az ára le lesz nyomva tízperczenttel Magyarország minden piaczaín.

Védni lehet és védeni „kell” a magyar kis iparost, e becsületes és szükséges osztályt, az elpusztulás ellen, de védeni kell nem chinai falakkal; hanem törvszerű társulás által, s az által, hogy neki olcsó és könnyen hozzáfárlható üzleti tőke nyujtassék.

Mi tehát elvileg nem tartjuk az önálló vámterületet minden bajainkat megorvosoló intézkedésnek, de mint védelmi eszközről, ha rá kényszerítettünk, nem mondtunk le róla, s e kérdésben a rák szórt vád, minket sebzetlenül hull le rólunk.

A másik kérdés, a miért ily izgalmat költ ellenünk az ellenzék, az önálló magyar jegybank ügye.

E helyen ismét őszintén kimondjuk, hogy Magyarországra nézve föltűtőbb kíváncsok, hogy önálló nemzeti jegybankja legyen. Nem nemzetiségi, vagy politikai függetlenségi szempontból; hanem azért, hogy pénzpiacunk független legyen minden külpénzpiacztól, s a tisztességes üzlet, munka és földbirtok olcsó kölcsönpénzre találjon. Itt nem szerepel a nemzeti büszkeség. Először sürgette e jegybank létrehozatalát az országgyűlés s akkor az idők kedvezőbbek is voltak rá. De e kedvező idők felhasználatlanul lettek elzárva. Arra, hogy önálló magyar jegybankunk legyen, mulhatatlanul szükséges, hogy előbb a valuta-kérdés rendeztesék, hogy a papirpénz rögtön és mindnütt ezüstre, aranyra legyen felváltatható; mert ha a nélkül állítanánk fel magyar jegybankot, az vagy kényszer-árfolyammal birna, a midőn jegyeink kevesebbet érnének az osztrák bankjegynél, minthogy minékünk kellene azokat a teljesítendő országos fizetésekinknél bevásárlanunk, nem pedig az osztrák félnek a mieinket, s ez esetben meg a magyar termelő is elsőbbséget adna az osztrák bankjegynek a magyar felett; vagy pedig, ha bankjegyeinket kész arannyal váltanók be, hat hét alatt a speculatio egész aranykészletünket kimeritené. Tehát a valuta helyreállítása az első, a minok az önálló jegybankot okvetlen meg kell előznie. Volt erre kedvező idő: azt elzárasztottuk; lesz ismét kedvező idő: azt be kell várnunk. De a jelen évben az osztrák nemzeti bank szabadalma Ausztriára nézve letelik: az iránt tehát még ez évben kell határoznunk, hogy megújítsa-e a szabadalmat Ausztria s kiterjesztse-e törvényhozásilag Magyarország (tényleg most is ki volt terjesztve) vagy pedig megtagadja azt s kényszerítse az osztrák nemzeti bankot a liquidációra.

Hol van már most ez egyezményben az a nagy hazaárulási tény, a miért Magyarország végpusztulását kell kikiáltani, országszerte néplázadást hirdetni.

De hát a magyar képviselőktől függ az önálló jegybank életbeléptetése? Mi azt hisszük, hogy ez az európai pénzpiacz helyzetétől függ. Még azzal, ha a magyar országgyűlés törvényezikket alkot a felállítandó jegybankról, az még nincs létre hozva. Ahoz még azután pénz kell: negyven millió forint aranyban. A ki azt állítja, hogy ennyi összeget mi a jelen időkben könnyen kaphatunk az európai pénzpiaczokon, az vagy maga vak, vagy a népet vakítja szándékosan; s a ki még azt is meri állítani, hogy Magyarországnak e jegybank felállítására solid és pénzzel rendelkező külföldi cégek ajánlkoztak, az hamis adatokat terjeszt s maga is tudja, hogy nemmond igazat.

Teljesen magyar önálló jegybankunk akkor lesz, ha magunk adjuk az alapítókat hozzá, s ha a részvények belföldiek kezében maradnak.

Hisszük és bízunk reméljük, hogy ennek is megjön az ideje. Kedvező évek áldása, saját okoskodó takarékoskodásunk el fog bennünket e szélhöz segíteni; de ma körülötte mind azt kiáltják megtámadóink, hogy az ország utolsó filléréből is ki van pusztítva, hogy nincs semmi pénzünk.

Már vagy van pénzünk, vagy nincs pénzünk.

Ha van pénzünk, akkor akarhatunk felállítani önálló jegybankot, de akkor nem igaz hogy tönkre van juttatva az ország. Ha pedig az áll, hogy elpusztultunk hogy nincs pénzünk, akkor nem igaz az, önálló nemzeti bankot komolyan akarunk létrehozni.

Mi az elsőbb esetet hisszük, s a hazai takarékpénztárak évi kimutatásai azt bizonyítják, hogy nálunk a hitelezők aktívái még mindig annyira mennek, mint az adások passívái. Pénz van Magyarországon; de egészséges pénzforgalom nincs. A ki keresi, drágán kapja; a ki adja, kockáztatja.

Az önálló magyar jegybank létesítésének jogát tehát a kormány so fel nem adja, so le nem kötötte, az az ország jövőjének felhagyatott, de jelenben so ez a kormány, so egy másik ennél az egyezkedésnél egyebet nagy pénzügyi belső válság nélkül nem létesíthet, s meg vagyunk felfelé győződve, hogy az egyezményért rövid időn áldani fogja a mostani államférfiakat az egész iparkodó és gyarapodó nemzet.

Csodálatos nemzet vagyunk! Mikor kilencz év előtt Magyarország megosztotta Auszria „adóságait“, tehát a terheit, akkor a közönséges ügy létrehozóit kivilágítással, virágkoszorúkkal fogadta az egész ország; most pedig, midőn arról van szó, hogy Ausztria megossza velünk a „pénzt“, tehát a hasznát; most „ennek“ a közönséges ügynek a létrehozóit árral dobálja meg.

A moratóriumot és az államtönköt nevetéssé teszi érveivel.

A kiegyezés megtámadói azt be nem bizonyították, hogy e két kérdésben az a mi a tervezett megoldásból ered rossz lesz, de azt igen, hogy a mit ők az állítólagos rossz orvoslószerekről ajánlottak, az rosszabb gyógyszer a betegségnek.

A harmadik kérdés az adóvisszatérítés ügye: ebben az osztrák fél egész méltányossággal egyezett ki velünk; semmi panaszunk nem lehet ellene.

A negyedik kérdésben végre, a fogyasztási adóban semmi egyezményre nem volt az osztrák fél rábírható. El mondta, hogy ha mi károsodunk az által, hogy az Ausztriában gyártott, de Magyarországon elfogyasztott cikkekért az osztrák kormány szedi az adót, viszont a külföldről behozott fogyasztási cikkek 80 százalékát fogyasztja el Ausztria, csak 20 százalékát Magyarország s mégis 30 százalékot kapunk a közös vámbevételből; s ha mind a mellett is elismerte, hogy Magyarországnak a fogyasztási adókon hátránya van, azt állítja, hogy ez előny Ausztriára nézve már be lett tudva a quota kiszámításánál, így vállalt el Ausztria 70 százalékot, míg Magyarország 30-at.

Elismerjük és kimondjuk, hogy mind ez ellenvetések dacára az osztrák félnek a fogyasztási kérdésben nincs igaza, hogy Magyarország e pontnál károsodik: — nem ugyan oly nagy összeggel, a minőt a milliókban bővelkedő népszónokok hajigálnak maguk körül, de mindenesetre oly összeggel, melyből Magyarország minden lakójára jutna fejenként 15, 20 krajczár. — Egyes emberre nézve nem valami halálfelesztő nagy összeg, de együtt véve nevezetes pénz az ország kincstárára nézve.

A magyar kormány követelése e pontnál tehát el nem fogadtatott.

Es akkor, — ha a magyar kormányférfiaknak egyéb nem volna a szívükön, mint tisztességes ügyet találni arra, hogy magukat a nehéz helyzetből kivonják, s aztán, mint törhetlen vitézek hazajöjjenek fátylázsonként, ovációkat és koszorúkat aratni, akkor az lett volna a dolguk, hogy helyeikről lelépjének.

De a magyar kormányférfiak meggondolták azt, hogy lelépésük által Magyarorszá-

gon minden alkotmányos kormány alakítás, a jelen pártviszonyok között, lehetetlenségé válik; — meggondolták azt, hogy lelépésük által a függőben maradt kérdések megoldását csakugyan nem nyernek.

A magyar kormányférfiak jobban szeretők Magyarországot, mint magukat s helyükön maradtak.

A kik kárhozzátják őket azért, hogy az egyezményrel tértek haza, azt mondják: „inkább veszázen oda az egész alkotmány, dőljön halomba minden nemzeti intézményünk, térjen vissza az absolutizmus!“ azt mondják: „inkább dobjuk el a fegyvert, töröljük el honvédségünket; ne védelmezzük ezt a hazát!“ azt mondják: „inkább kiálltsuk ki, hogy a tönkre jutottunk!“ azt mondják: „inkább izenjük meg a harcot Ausztriával, mint azt az egyezséget elfogadjuk legyen a kármi vége a harcnak!“ azt mondják: „inkább törjük el mind azt, a mit már egyszer végig szenvedtünk!“

De mi, kik férfi ésszel öltük végig azon korszakot, a minék absolutizmus a neve; mi, a kik tudjuk, hogy a mi az alkotmányosság megfizett, addig az absolutizmus meg is fizetett, meg is rabolt, meg is ver, s abból a mit elvesz, országunk javára vissza nem ad semmit; — mi, kik keserű évtizedeken keresztül küzdöttünk nemzetünk szabadságáért a vaskezd ellenfél ellen; — mi, kik láttuk hazánkat már egyszer darabokra törni, s aztán véres verítéssel hordtuk követ kő után össze, hogy omladványainkat újra felépítsük mi, kik akkor, mikor baj volt, nem futottunk ki a külföldre, hanem itt maradtunk a vész közepett a osztoztunk mind abban a szenvedésben, a mi a nemzetet érte; — mi, kik nem voltunk „egy személyben“ népnyúzó a Bach kormány alatt s népusztítók a Tisza kormány alatt; mi, kik nem akarunk a tönkrejutottak gyalázatával elfutni a világ elől a pusztába, hanem élni és gyarapodni tisztességes munka után európai állapotban; — mi, kik nem tagadjuk el magunkat a közteher viselés alól, hanem törjük a fejünket, tenyerünket, hogy azt lerohassuk; — mi a kiknek van mit féltünk ebben az országban; nem fogjuk az tűrni, hogy mind azt, a mi a nemzet drága, a könnyelműség, a vakság, és a lelkiismeretlen becsvágy kockára vessen. Mi appellálunk a rosszul értesült néptől a jobban értesült néphez!

Mikor a magyar nemzet elbukott, dicsőségesen, megtámadott alkotmánya védelmében: az egész világ könyei hullottak föltötte; — de ha elbuknák most: — jobbainknak anynyi fáradságával, Istennek anyagi csodáttelével visszanyert alkotmányát saját kezével szakítva le saját fejére; — elvesztené még a panaszkodás szent jogát is a világ előtt; abba a sirba, a mit szabadsága romjából önmaga készített lesz magának; a népek gúnykacaja fogná kiadni.

A mitől őrizzen meg bennünket a jószágos Isten!

Az idei delegatio a jövő évi költségvetés megállapítására csaknem rohamos gyorsasággal bevégezte munkáját. A két nemzet e célra kiküldött bizottságai az összehangzást nem zavarta meg semmi ezáltal, hanem a legjobb egyetértésben szavazták meg a közös kormány által proponált kiadások nagy összegét, s most midőn előttünk áll az eredmény, rövid kivonatban közöljük a fő összegeket.

A rendes kiadások fő összege kitesz 69.409.023 frt, a rendkívüli kiadások pedig 11.902.630 frt, s így az összes szükségletből levonva a 11 milliónyi vámjövödelmeket marad 100.311.669 frt.ebből 2 % a magyar kincstár terhére 2.006.233 frt 18 kr. s így a maradékból fizet Ausztria 70 % 68.813.798 frt 7 kr. s Magyarország 30 % az az 22.491.827 frt 74 % kr. Láthatjuk tehát a delegatio tagjai habár nehéz szívvel, de tudatával a helyzet parancsolt kényszerből ropant áldozatot hoztak, a monarchia védelmi képességének, melyet a jelen válságos helyzetben kétségkívül a körülmények hangosan követelnek, habár sokaknál meglepőedésre nem is fog találni.

A mi a delegatio tárgyalásainak jellemét illeti, azok minden, esetre a súlyos nemzetközi viszonyok nyomása alatt voltak, és innen fejthető meg az, hogy csak kiválólág három lényeges kérdés foglalkoztatá a két delegatiót és e három kérdés fontossága nyert némi előkeltséget a tárgyalások folyamán, melyek közül az egyik a helyettesítési alap fedezelül leendő felhasználása, a második a fegyverség szolgálati ki-

adásából eszközözendő nagyobb megtakarítások képeztek a vita tárgyát.

A művelt nemzetek jelszava az ipar!

As „Álföldi iparlap egyik legközelebbi számában a fenti cím alatt egy cikket hoz, mely az ipar fontossága felett elmélkedik. Közöljük e cikkből a következőket.

Hazánkban az iparnak rosszul fölfogott kifolyása az, mely a magyar ipart önkretével fenyegeti. Államgazdaszatunk éretlensége az, mely gazdaszatunkat tespedésben hagyja sínlódni, melynek utóbajai nem lehetnek mások, mint a pusztulás és tönkre menése a nemzetnek, mire nézve elég szomorú példát találhatunk a történet lapjain. Ennek oka, részünkről — sajnos, hogy nincs másképp és így be kell vallani — az, hogy a magyar nemzet döntő tévedései, a kormány emberei és honatyáink, az ipar ügyeket — lenézéssel — melőzik, mivel talán azt hiszik, hogy ez tekintélyükön csorbát ejtene a nagy világ előtt, vagy hogy ennek gyakorlati tanulmányozásával fáradozni ne kelljen, inkább átengedik e tért más nemzeteknek, gondolván hogy ott is beszerezhető mit szükségleteinek igényelnek. (Itt kivételt adnak néhány jelesemberek, kik a magyar ipar fölvirágoztatásért küzdenek.) De fájdalom, hogy ily ferde fölfogás mindig az egész nemzetet sújtja és bénítja, ahelyett, hogy a bűnösön boszulná meg magát.

Vannak emberek, kik azt hiszik, hogy ha pénzük van mindenk van és így elég gazdagok is; de ezen eszmé téves voltát fényesen igazolta Franciaországban Lav János, a skót kalandor, az uszora megteremtője pénzrendszerének bukása; Smith Adam, (a világ-hírdő államgazdász, a skót bölcsész) bebizonyította a világ előtt, hogy bár vonjuk be egész hegyeiket arannyal, ezüsttel, ebben nem fogjuk föltalálni a gazdagságot és jobblétet, mert ennek egyedüli kútfeje a munka, az ipar, bármint legyen az, melyben az üszik. És ezt Colbert rendszere igazolja is. Querouay Ferennis (XV. Lajos orvosa) ezen a téren kereszte nemzete számára a gyógyírt; midőn a francia nemzet azon betegségben sínlódt, melyben jelenleg a magyar nemzet. Ő mondta, hogy a nemzetek számára is ép úgy van orvosság, mint az egyesek számára.

A jelen ipar téren a nagy átalakulások oly rohamosan követik egymást, hogy amely nemzet ennek jelentőségét fölfogja nem képes, az nyomtalanul eltűnik az élő nemzetek sorából, és e vészre óva int bennünket Beöthy Leo nemrég megjelent „Nemzetlét“ című művében, hol nyomos érvekkel illusztrálja elmaradottságunk okait, és kritikával boncolgatja irányműködésünk téves eszméit, és figyelmezteti a magyar nemzetet a mélységre, mely föltűt szédeleg; jelzi, hogy a csirájában fejlődő magyar iparnak védelem nélkül tönkre kell menni, pedig egyedüli biztos alapja a jelen nemzetnek csak is az ipar, mely a gőz fűszerejének szárnyain járja be a földet, a tenger sűtét, méhén át röpíti gondolatait egyik világrészről a másikba, röpülve áthatítja a léte, a napot elemekre bontja fel, távcsővével behatol a világűrbe, hogy a gyöngy szemmel látott küdfoltokat naprendszerekké bontsa fel, bámulatos gépeket talál föl, hogy embertársát megmentse a halálthozó. vézses munkától; majd egy-egy építetnek a nemzetek azért, hogy az ipar terén tett haladások törekvéseit ott összpontosítva, egymásnak bemutassák. Mindezek a jelenkor művelt nemzetek jelszavai és fegyverei, melyekkel egymást törekednek elérni és túlhaladni a verseny tér mezőjén, mert már kezdik belátni a hatalmasok is, hogy csak ez az egyedüli út, mely a nemzeteket boldoggá és nagygyá tehet, nem pedig a gyilkoló fegyver hatalma, mit soha állandónak a történet nem bizonyít.

A haladó kor jelszava az, hogy kulturállamnak és művelt nemzetnek csak azok tartanak, hol a tudomány és a műipar kifejlődik, de sokan ezt fölfogni nem tudják, vagy nem akarják és sajnos, hogy mi is inkább ezek közé tartozunk; művelt nemzetek sorába de nem ismerjük vagy nem akarjuk az utat, az esz, közöket ismerni, melyek bennünket biztos célhoz vezethetnek.

Nagyjaink hazafias buzgalmat vélnek cselekedni a nemzetért, midőn ezerféle törvényeket alkotnak, melyek arra valók, hogy legyen a pörölésnek ezerféle fegyvere. Magyarország földművelő ország, tehát a fő-súlyt erre kell fektetni. De erre mi iparosok bátran és joggal kérdehetjük, hogy csupán a földművelés mellett akarunk-e művelt nemzeté fejlődni? Mert az minden valódi államgazdász igen bölcsen elisméri, hogy azon nemzetek, kik egyedül földműveléssel és állattenyéztéssel foglalkoznak, azok a műveltségnek csak első fokán fognak maradni; míg ellenben, kik a tudományt, a művészetet, műipart, kereskedelmet, tudományos közgazdaszatot tartják szem előtt, azok igen hatalmas erős és művelt nemzeté fejlődnek, melynek példája áll előttünk a külföldi nemzetekben.

Több diplomtikus ur emberrel volt már szörén-csem e tárgyról beszélgetni, kiket igen hajlandók vagyunk megpözegeknek és honatyáknak megválasztani, kik komoly meggyőződéssel kérték: hogy vajjon mit használna bármiféle gyártelep fölállítása, ha a talaj nem terem? És e hibás nézetet alapul iparunk, államgazdaszatunk nyomoruságos talpköve. Mert ha valaki csak egy-két századdal előtérte volna ezt, akkor meglehetett volna előtte hajolni, mert akkor még elégnék tartották, ha a talaj megteremtette az ünfentartási szükségleteket és akkor lehetett a kardot törgetni; de a tizenkilenczedik század más irányt jö-lölt ki a nemzetek számára és jelszava az, hogy amit a talaj terem, azt az iparnak kell átalakítani és neme-

síteni, hogy értéket nyerjen, és azért az ipar az első, a műveltség tekintetében.

A jelen korban az ipar- és gyártócégek hivatala nemcsak a tulaj egy évi termését fölmutatni, hanem a természet kimeríthetetlen kincstárában levő ezerféle anyagok átalakítása, mely által az emberiség jobbtlétét mozdítja elő. És ez képezi a jelen nemzetek valódi productív erejét, mit ha magunknál nem is, de a külföldnél feltalálhatunk.

De még azt is egész biztonsággal kérhetjük, hogy nem-e azóta kezdjük magunkat művelt nemzetnek tartani, mióta a műipar kezdjük fejleszteni (bár fájdalom hogy kevés mértékben); a külföld is csak azóta figyelt ránk mint művelt nemzetre. Így tehát az a kérdés: ki az első tér? De erre feljelen más nemzetek példája, ahol fölfejték az ipar elsőségét, mely különben a földművelés fejlesztését is föltételezi.

Ipoly-ság, június 8.

A „Nógrádi Lapok és Honti Híradó” heti lap 23-ik számában H. K. aláírás alatt Hontmegyéből levél alakjában egy cikk jelent meg, mely miután egy szószórinti tartalmára, valamint politikai szellemére és intenciójára nézve, nem egészen kielégítő, s nem is egészen felel meg a valódiság helyzetének, amennyiben a cikk írója a tényeket a maga és övéi javára kizsákmányolva, egészen elferdítve tárgyalja és inkább csak specielis érdekeket szellőztet, — nehogy tehát hangostatótt privát egyéni fölfogása cikkirő urnak, az ipoly-sági választó körlet független szabad- elvű választói nézetével és meggyőződésével azonosít- tassék — avagy még inkább: nehogy a tekintetben talán bizonyos titkos intés következtében, a közönség- nek kevésbé beavatott része, ily módon cikke által tévútra vezéreltetni engedtesék, kénytelen vagyok a jelzett únnepélyen tölttegesen részt vett választó tár- saim nevében a sokszor hivatkozott cikk tartalmát módosítva, oly értelemben illusztrálni, miszerint a benne oly nagy lelkesültséggel és szép tollal leirt únnepély- nek egyáltalában nem a felhozott indok, vagyis a tör- vényszéknek Ipoly-sági állandósításáért Paczoly János ur irányába tartozó hála és elismerés adójának lerovása volt fő motívuma, hanem egészen más, t. i. egyrészt az: hogy Paczoly János országos képviselő- lőnknek programbeszédében adott ígérete beváltá- sáért — de különösen hazánk anyagi fejlődhető- sének megsemmisítésére irányított újabb egyezmény tekintetében, a kormány és pártjával szemben tanusi- tott férfa magaviseletere, valamint a szabadelvű körből a bécsi egyezmény elnem fogadása alapján történt kilépéseért — mint választói irásba is foglalt a rőktönözve ezret meghaladó választók aláírásával ellátott bizalmi nyilatkozatunkkal a legúnnepeltebb módon nyilatkozunk; — másodszor pedig az: hogy ezen jelenséggel kapcsolatosan, a világ színe előtt cloem titkolható jelét adhasunk annak, hogy az ön- álló vámtérlet és független bank kérdésében, a mi- niszterelnök ur által kötött szőgyenteljes egyezmények folytán, sem a kormány, sem pedig pártja irányába bizalommal nem viseltetünk; — ezek voltak a tisztelt cikkirő ur által leirt és mult hó 25-én Paczoly János urnak Ipoly-ságon keresztül Budapestre történt át- vonulása alkalmával meglepő eredménnyel rőktönözött únnepélynek előidéző rugói, mely pártatlan kitűntetés, hogy a felsőbb helyről előgördített akadályok dacára is még nagyobb színből nem lelto létesítését, — egye- dül az idő rövidségének, de leginkább szeretett kép- viselőnk tulajdonságának tulajdonítható.

Fogadjon felvilágosításképen ennyit szívesen H. K. ur az igazság és legjobb tudomásom érdekében. P. G.

Ipoly-ság, június 6.

Mint némileg érdekelt fél nem kívántam részem-ről tudósítani t. szerkesztő urat a helybeli, már is szélesebb körben ismeretessé vált műkedvelő-társulatunk által lefolyt hó 50-án az ipoly-sági közsétatér javára tartott szini előadásról, de miután látom becses lapja utolsó számából, hogy más tudósítói hallgatnak, úgy nekem vált kötelememmé arról rendes levelezői rövid jelentést tenni. — Előre kell becsátanom, hogy a mű- kedvelői társulat ez időbeni igazgatója, helyesebben „kés szolgája” távollétében valóságos „complot”-ot csinálva, elhatározta nélküle, honntérte estéjén, első magyar népszínmű írók Gaál „Jaj nekem” című vigjátékát adni.

Az előadás egyáltalában sikerültnek mondható. Axmann Olga (Buzay Eugénia) szerepében szinte oly otthonosnak érezte magát, mint bármely már adott jobb szerepében, s így dicsekedésünkre különben nem is azzal, mely ez alkalommal annyiból inkább megilleti A. Agatha nővérét, hogy ritkán van szerencsénk látni színpadunkon, pedig ezúttal is természetesen játékkal (Amália) szerepében megmutatta, hogy nemcsak pompás kényeret tud készíteni, hanem szellemi táplálékot is feltalálni ha akar! Az eredetileg szép kis „czizus” szerepekben tellépett Keller likából ezúttal egyszerre vén anyóka (Kotró Sári) lett, és nem hiu szerepének igen jól felelt meg, jóllehet jóllehet nem volt képes, bármennyire erőlködött ádo arczcskáját ráncossá, s karcos derékat görnyedté tenni.

A férfi szereplők Veszélák (Buzay földesur) Ja- kebey (Háborj Jenő) s ennek inasa Kádár urak nem kevésbé jól feleltek meg szerepeiknek. Tapok és évi rágeszokrokban mindannyian résztültek.

Mindez amit eddig elmondottuk a „Jaj nekem”-et illeti, de még következett ezután valami tableau-féle,

mi ugyan a színlapon jelölve nem volt, pedig jelölve nem volt, pedig jelölve lett volna szinte a két szőce- kával, hogy „Jaj neki”. Nem szólnak az egészről, ha referenci tisztunk nem követelőd, s gyengédebben sző- nánk az egészről, ha nem tudnók, hogy műkedvelő társulatunk igazgatója minden szőlas és vélemény nyil- vánításnak feltétlen barátja, s így zokon nem veszi róla megemlékezésünket sem. Tehát a tableau annyi- ból állt, hogy a műkedvelő társulat ez időben összes tagjai, intendansuk Pongrácz Lajos ur arczképét photographia után egy jelenleg városunkban időző festő művész által titkon levéttetni, s ez alkalommal únnepélyesen átaladni elhatározták. A függöny várta- laul felgördült, s a közönség, de még inkább a mit sem sejtett társulati igazgató meglepetve látta arany keretben foglalt saját redő arczképét ugyancsak meg- ifjított kiadásban szép műkedvelő által tartatni, s azt több szép hölgyek és urak által körül állani, majd egyik műkedvelő (Hegedűs) ur által cínos, habár ér- demeit kissé túlhaladó beazzéddal üdvözöltetni. Nem csoda tehát, ha a közönség körében álló igazgatónak „szeme” annyi szépségre, és „szája” annyi érdemre- nekre elállott a részéről ugynevezett „megye szája” létére sem tudott bármit is felelni, s így helyére viz- sza gugyorodott.

Befejezte az estélyt szokott módon egy kis ke- délyes táncz, mely éjfélig tartott. r. l.

Szirák 1876. június 7.

Régen nyújtott városunk a helybelieknek és vi- dékieknek oly kedves, élvezetes pillanatokat mint f. hó 5-én pünkösd hétfőjén; ekkor tartatott ugyanis azon — o becses lapok hasábjain is hirdett hangver- sony, a helybeli kisedővő javára. A hangverseny, a kisedővő egyesület választmányának határozata foly- tán lett ugyan rendezve, de mind az indítványozás- ban mind a tölteges létrehozásban az oroszán rész a szerető tisztelt elnököt gr. Degenfeld Lajos ú mő- lődságát illette; a hangverseny rendezése körül híven fáradozott a minden jőban fáradozó férje gr. Degen- feld Lajos ú méltósága is. Nekik úgy szőlván egyedül nekik köszönhetjük azon élvezetet, melyben részesül- tünk, az ő fáradozásainak köszönhető, hogy oly ki- tűnő erők vettek részt a közreműködésben. A díszes közönség a föllépőket megjelensékkor tapsal üdvö- zölte, színtűgy, de erősebben, tapsal fejezte ki o- lismerését a művészeknek a nyújtott élvezetért minden darab után. Hosszas volna minden egyes darabról szőlni, azért csak röviden és általánosan említem meg Kvas- say Edénő úrbölgy gyönyörű énekét, ki az egész kö- zönséget elragada csengő, erős a teremben el sem főrő hangával, ezen elragadtatás tetőpontját érte el, midőn a művész a programmon felül, magyar népdalokat volt szíves a közönség ismételt kívánságára énekelni, legnagyobb tetszést aratott az utolsó „Jaj be szenyas az a mag kendője” éneklésével. Sipos Antal ú zong- ora játéka sem kevésbé volt élvezetes, mint azt oly művésztől, kirlő a zongora király Liszt Ferencz is oly elismerőleg nyilatkozott, előre várni is lehetett, Sipos úr különben a régebbi időkbl ismeretes a vidéken. Végül Plotényi Nándor úr hegédőjátéka, különösen a programmon felül, a közönség ismételt kérésére játszott utolsó darabja — a Rákóczi induló, sokaknak Remé- nyi Ede jánékát juttatta eszükbe, különösen meglepett némelyeket a játékan elűmlő nyugodtság és méltóság. A művészek mindháma a közönség ismételt kívánsá- gára a programmon felül is játszott: tapsokkal és élje- nekkal jelezte a közönség elismerését. A közönség nemcsak szirákikból és legközelebbi vidékiekből ál- lott de B.-Gyarmatról sőt Pest megyéből is láttunk ven- dégeket, s a helybeliek közül nem csak a honoratior- osztály képezte a közönséget, hanem az iparos polgári osztály is sőt láttunk a földmivelők közül is egyet kettőt.

Nem fejezhetem be a rövid tudósítást a nélkül, hogy szíves köszönetet ne mondjak a közönség ne- vében és a nemes, emberbaráti ügy érdekében, egy- részt a közreműködőknek, kik egyedül a jőtekony cől iránt való tekintetből szíveskedtek fellépni másrészt a fentebb említett nemes grőf párnak, hogy nemcsak belefoglalt a kisedővő alapításába, hanem folytonosan munkálkodnak, hogy annak lételét, és további fennál- lását mindenkép biztosíthassák. Isten áldása legyen fáradozásáikért! S. D.

Levelezés.

Borsos-Berinke, május 31

Minden időben erő s bátorság kívántatik ahhoz, hogy az ember rendületlenül az igazsággal tartson. E történelmileg igazolt tapasztalás legyen kulcsa je- len tudósításom első részének, melynek tengelye em- litettem első részben: a tanúgy s tanfelügyelők körü- forog.

Hanyagságnak rővható fel az, hogy a tanfelügye- lők csak egy elvételre jelentek a felekezeti iskolákban. Azért is a tanfelügyelőséget úgy nézzük a hazában, mint sine cura életet.

Négy éve immár, hogy Berinkének plébánosa vagyok, de csak ez évben volt szerencsém ahhoz, hogy tanfelügyelőt láthassak. Az első évben ígérkezett a próbatételre, de nem jött.

Jött a más... próbatétl itteni plébánoskodásom- ban, mikor már érte... adták, hogy hát most már csakugyan Hannibal ante portam... is gondolám magamban, hadd lássak életemben legnagyob- b... én is tanfelügyelőt.

Jött a 3 ik év, már a mostani tanfelügyelő Ka- ragyena Mihály idejében; a midőn a kerületi esperes úrtól nem vettük ugyan még sommi jelzést annak, hogy az új tanfelügyelő ur is eljővend próbatételeinkre, hanem már neszt vettük, hogy az iskolát, felekezeti külöbségek nélkül látogatja, magokon a próbatéte- leken is megjelenven. Vőgre a 4-ik évben valahára eljött Karagyena Mihály ur.

Előbb a horpácsi főkegyház iskoláját látogatta meg, aztán eljött a berinkei tanulók próbatétljőre, me- lyen a tanulók szorgalma, de különösen a tanító bus- galma felett megelégedést nyilvánítotha, s az iskola állapotáról, hiányairól tudomást szőszve, körünkbl elttávozott.

Az jegyzővén meg csak még, hogy azon villon- gasok, melyek a szőkvárosban vonultak el kőste s a vele harezolók között, ránk nézve olyanok, melyek után bírálatot nem adhatunk sem az egyik, sem a másik félnek.

Ezen lezajlás hozránk nem tartozik, mert Re- ményfy József ur szerint okos ember nem mártja minden lébe kanálát, nem fujja a mi nem égeti; lé- vén minden fogadatlan prókátornak ajtó megétt a helye.

Együttal nem mulasztatom el a következők fe- löli tudósítást is. Határunkban a szőlők egész a meg- fokotédság leforrázva, gyengébb, mint erősebb leve- leikben, hajásáikban. Az egyik uraság lemeteszto o megfagyott dus lombzatot. Szívből óhajtojuk, mit egyebíránt kővte híszünk: a cőlának sikerét, a gyű- mölcs új termését; a bab, dinnye, meg a teengeri is, elsatnyultak a pozány hideg fagy alatt; a virágok kelyhoi is alig tudnak kibontakozni őszeszezugorodá- sukbl. Sőt még az akácifák is megünlették a volt kegyetlen fagyot, még virágaikban is, a mi a méhek dus aratását nagy mértékben megviseltette. Megpő- zölődtek a díófák is.

Féltett őzi vetőcsinkben azonban Istennek hála tetemesb kárt nem észleltünk eddig, mint a rozban néhány itt-ott, szőrványosan talált fagyosabb kalászt. Tavaszaink is, szőbb termés reményével mosolyognak felénk. Vajha a mai napon beállott enyhébb, verőfé- nyeb idő folytonosságával kiépülne a növényzet sebei, nem kis megvigasztalásunkra.

Jaczkó Károly.

Vegyesek.

Figyelemre méltó dolog. Most, mikor arról van szó, hogy a fatenyésztés eszméjét mind szélesebb kör- ben terjesszük, mikor az erdőpusztítás pillanatnyi ba- szon miatt a lelketlen haszonbőrők s könnyelmű bir- tokosok részéről oly mérvben üzetik, hogy a fa neme- sebb rendeltetése céljától az ipartól elvonatik; gon- doskodni kellene ama intézkedésekről, melyek a fa pusztítás ellen hozott szabályok szőguru megtartására kényszerítenek. Nem hisszük, hogy t. olvasóink közül sokaknak fel nem tűnt volna ama roz szőlkés, mely pünkösd napján hazánkban is dívik az alsóbb néposz- tálynál, hogy t. i. a legzebebb növésű 5—6 éves fák kivágatnak, s bizonyos szerelmi viszony föltűntetése céljából jobhára földmives leányok és szőlgálók ab- lakai elé állíttatnak. — B.-Gyarmaton például legki- sebb számításal 200 drb. fiatal fa fosztatik meg éle- tétől pünkösd alkalmával; kérdés, mennyi fogy el eképen a megyében, s aztán az egész országban? Itt volna az ideje, hogy ezen szokás hatóságilag betiltassék.

A b.-gyarmati ev. egyház hívei között visszá- nak látezik azon tény, hogy azon vasárnapokon, me- lyeken magyar isteni tisztelot is tartatik, előbb (reggel félkilencztől — tíz óráig) magyar s a magyar isteni tisz- telot után a tőt — tartatik meg. Tekintve, hogy a magyar közönség az intelligenciához tartozik, s hogy a földmives nőpre előnyösebb ha korábban végzi el az isteni tisztelotet; méltányos lenne a sorrendet meg- fordítani. Azt hisszük, hogy o kívánságnak az egy- ház vezetői eleget teendnek, ha már épenességgel ki nem vihető ama egyházi közgyűlési határozat, melyszerint minden harmadik vasárnapon a kizárólagos magyar isteni tisztelot a magyar ajka hívek íránti méltányos- ságból elhatározatott.

Nagy talragaszokkal hirdettette illem és táncz szakképeségét egy bizonyos Schönborger D. nevezett mesterségét rugta pesti gavallér. Kaptak is rajta ne- hányan B.-gyarmaton, s látogatják az illem és táncz művészet o modern tanárjának előadásait. Ezen látyú művész azonban aligha nem valami bécsi palánta, mert annyi illemmel viseltethetnek a b.-gyarmati közönség irányában, hogy magyar nyelven hirdesse szakavatott- ságát.

Kedélyes. Egy bécsi fiatal embertől B.-Gyarma- ton kérdezto valaki, hol van szállva? „Beim: itt gap- hatok hitok és melek ételek” — lőn a válasz. (Tény.)

Hírek.

Személyi hír. Gróf Győrky Ábrahám megyénk ügybuzgó főispánja f. hó 8-án ismét meglátogatta a megye szőkvárosát, hol a megyei tisztviselők s néhány helybeli bizottsági tag által únnepélyesen fogadtott. A főispán állását nem pusztá czimnek, hanem biva- talnak tekintvén, hivatalos teendőkkal összekötött lá- togatásait őrméggel jelezte. F. hó 9-én egész nap, számonkérő szőket tartott az alispáni, árvaszeiki és szőlgabírosági hivatalokban. Szőguru bírálat alá vette az ügyeket, s a hol hiányok és elmaradások mutat- koztak, azoknak gyors pótlását követelte. B.-Gyar- matról csak f. hó 10-én délelőtti 10 órakor távozott Szőcsénybe, hol ugyancsak szőguru számonkérő szőket

tartott. A többi járási hivatalok átvizsgálására Madách Károly alispán urat kérte fel.

Meghívás. Mintán a múlt hó 20-ára egybehívott rendkívüli közgyűlés a tagok csekély száma miatt nem volt megtartható; van szerencsém a b. gyarmati színház egyes részvényeseit újból felkérni, hogy a f. hó 17-én d. u. 4 órakor a „Balassa” termében tartandó rendkívüli közgyűlésre annál inkább megjelönni szíveskedjenek, minthogy a megjelenők az alapszabályok értelmében tekintet nélkül a száma, minden esetben határozandók. Tárgyai lesznek a) a múlt évi számadások megvizsgálása b) tisztviselők választása c) az alapszabályoknak az új törvény értelmébeni átalakítása d) a részvények iránti végintézkedés e) a színház bérbeadása f) indítványok. B. Gyarmat 1876. jun. 9-én Harmos Gábor, id. elnök

Montmégye évnegyedek közgyűlése aug. 17-én fogja tartani.

Csalomjai (Pajor) István megyénk érdemes főügyese, ki sokszor hivatalos teendői mellett nem feledkezik meg most sem a launtról, mely neki irodalmi nevet teremtet, lefordította Goethe: „Evszakok” című költeményeit, melyeket a legközelebb tartott Kisfaludy társasági ülés, mint hú és sikerült fordításokat dicsőre méltóknak talált.

Requiem. F. hó 10-én a b. gyarmati g. n. egyházban a boldogult Gr. Zichy Károly emlékére gyász-istenti tisztelet tartatott, melyen az uradalom tisztjei és számosan B. Gyarmatról vettek részt azon nagy lelkiesség meghálálására, mellyel a nemes gróf ez egyház iránt is viseltetett. Hétfőn a r. kath. templomban tartják meg a requiemet.

Kinevezettek B. Gyarmatra adófelügyelőnek: Grammich Géza pénzügyi fogalmazó B. Bányáról adófelügyelő helyettesnek: Kerekes István adó pénztárnok Fülekéről; — Ipolyságra: adófelügyelőnek: Ország József p. u. fogalmazó Besztercebányáról, adófelügyelő helyettesnek: Harmos István adó pénztárnok Vámos Mikoláról.

Karagyna Mihály másodtanfelügyelő ellen vizsgálat van kiűldve.

A b. gyarmati prot. felekezeti iskolákban a gyermekek vizsgálta f. hó 13-án, a nőnevelőkét pedig f. hó 14-én fog megtartani, melyre a szülők és a tanügy barátai meghívotnak.

Tűz. Szelestyényben a hó 9-én este tűz volt. A falu korcsmája égett el.

A francia nyelv barátai és barátnői figyelmébe ajánljuk B. Gyarmatra legközelebb érkezett a lapunkban már egyszer jelzett Ambrois Garulli és neje francia párnak leteljedését, kik a francia nyelvben naponta órákat o hajtanak adni. Többen jelentkeztek is már. Egy óráért havonta 10 frt a tandíj; ha többen szövetkeznek, úgy ez összegből aránylag kevés csak egyre. Azt hisszük, hogy az intézetek is igénybe vesznék előadásait.

Ipolyságon május hó 25-én tartotta számos baráti körben Hedervár Antal közbecsületben és tiszteletben álló ügyvéd a városbani leteljedésének 25 éves jubileumát. Fogadja résztünkről is, kik távollétünk miatt részt nem vehettek házi ünnepélyén, ezennel nyilvánított őszinte üdvözlésünket.

A közlemény a múlt számból tévedésből kimaradt.

Juniális. A polgári és állami elemi iskola a hó 8. tartotta erdei és kirándulási táncmulatságát, mely ének és tornászati előadásokkal is össze volt kötve. Ezekben a tanulók dicséretes haladást tanúsítottak. Délután sok család a ezekkel sok szép hölgy vett részt még a vilákról is, úgy hogy lehetetlen volt meg nem táncztatni a szép hölgy korszort, mely oly különböző elemekből volt összerakva. A jövedvet nagy mérvben fokozta az, hogy néhány előbbkelő izr. család tekintet nélkül a hitelezetiségre, gazdagon megvendégelte az intelligensebb jelenvőket. A kisded órá júniális f. hó 20-án leendő. Mint halljuk a polgári ifjúság is rendez egy erdei táncmulatságot.

A „Magyarország és a Nagyvilág” legújabbban megjelent 23-ik számának tartalma. — Szöveg: Gr. Zichy Pál Ferenczné. — Becavágyból. Elbeszélés (Vétes Arnold.) Folyt. — Kisfaludy Sándor várm. (Eva Lajos) — A fővárosból: Egy óra a rendőrségnél. (Porzó) — Színházak (Silbertein Adolf) — Különfélék. — Sakkfeladvány. — Szőrejtvény. — Szerk. üzenetek. — Rajzok: Gr. Zichy Pál Ferenczné. — B. John Ferencz tábornok. — Palaczk Ferencz. — Májusi kép. — Kisfaludy Sándor várm. Sümegh, Csobáncz, Szigliget és Szigliget vidéke a Balaton mellett. — Előfizetni lehet a lapra a kiadóhivatalban Budapesten, Ferencziaktera Athenaeum-épület. Negyedévre 2 frt 50 kr., félévre 5 frt., egész évre 10 frt. Ajánljuk a lapot a t. olvasó közönség figyelmébe.

Benedek Aladár „Új idők” című igen kedvelté vált s gonddal szerkesztett havi lapjának az évi 23-ik száma a következő válogatott s érdekes tartalommal jelent meg: Castelar a vallás-szabadságról. — Krisztus (eredeti költemény, Kiss József.) — A ki-világított ablak (rajz.) Madegassi dalok, Farkas Antal. — Két bűnös (Schlaegel M. elbeszélés), B. L. — Elottanulmányok, Váry Gellért. — Az én cziaborám és én, (amerikai humoreszk.) — „Irodalmi, társadalmi és művészeti hírek.” — A borítékon: Felhívás, divat-tárca, Hymen, sakk-talány, betű-rejtély, szikrák, vegyesek, hirdetések. — Előfizetési ára ez elegans kiállítású hetilapnak évnegyedre 2 frt. 50 kr., félévre 5 frt. Tanítóknak, kisebb rangú tisztviselőknek, és olvasóegyleteknek 20% engedmény. Kiadóhivatala: Budapest, Országot 45. szám alatt. Ajánljuk a lapot a t. olvasó közönség figyelmébe.

Rendőri hírek. Múlt hó 30-án Lőrincz István töldei lakost Balog Antal kecskédi birtokos családai, mint a vizsgálatból kiderült személyes borszóból, az udvaron agyonverték, hulláját pedig saraglyán a földi utra hurcolták, hol felesége által feltaláltatott. A tettesek elfogatván, a kir. járásbírósnak át adták. — Úgy színte f. hó 6-án Bocsó András k. keszi lakos cziavakodás közbe ifj. Paliczka József és Magyar József által agyonveretett. A tettesek bekísértettek. — A múlt hetekben jelzett négy darab juh, melyek a szklabonyai plébánosától ellopattak, a főcsendbiztos által a tettesek-kegyetembe kinyomoztatnak. — F. hó 5-én Diós Jónán táncmulatságon támadt nagyobb zaj lecsillapítására siető csendbiztos a szilajkedvű legénység megvert, még pedig, mint értesültünk, elég súlyosan. Kivánatos lett volna, hogy a szolgabírósg ezen verekedésről értesítse a központi hatóságot, hogy a tettesek szigorú megbüntetésre gyorsan eszközöltessek: mert ahol az előjáróságot megverik, s ezáltal tekintélyét csorbítják, az több az abnormis állapotról. A bűnösű korszorú-lenséget és erkölcselenségeit illusztrálja a következő eset. Kovácsik Lajos b. gyarmati jönevű polgár és bábarus a pünkösdi búcsújárás alkalmával Sz. Kuton mézes bábukát árult sátra alatt, mely előtt 6 szuhanc, köztük a maczkai (Héves megye) bíró több elorozott tárgyak felett osztozkodtak. Kovácsik Lajos urban e fényes nappal, nyilvánosan történt lopott tárgyak feletti szemtelen osztozkodás visszatetszést szült, s azt kérdezte a szuhancoktól, hol vették a birtokukban lévő tárgyakat? Erre az érdemes orgazda bíró elkiáltja magát: „űsűk agyon” s a legénység botokkal neki rohant s elverte, sőt ha neje nem vonszolja el, a tenger népt. meg közt agyonverik. — A rendőrség oly csekély számban volt képviselve, hogy e súlyos megverést megakadályozni képtelen volt. — Mondják, hogy e szent helyen a nyilvános lopás és erkölcselenség a búcsújárás alkalmával már fel se tűnik. — Ma már biztos meggyőződésből monchatjuk, hogy aki búcsúkra jár a XIX században bűnbánati szempontból, az nem becsületes ember vagy némbor. A hatóságokat nagyobb ellenőrzésre hívjuk fel.

Megbecsülhetlen eső esett f. hó 11-én 2 órá-tól 6-ig, mely az új ültetéseken némileg helyreülti a május hó 20-ki fagyot.

Megjelent. Lovélszerinti oktatás a német nyelv öntanulására. Írta és kiadja Roder Adolf. 9-ik füzet. Az egész mű 40 levelet foglal magában és két tanfolyamra van beosztva. Egy-egy levél ára 20 kr., egy egész tanfolyamé pedig csak 3 frt. o. é. Megrendelhető minden hazai könyvárusnál vagy a szerzőnél Szombathelyen. E díszesen kiállított folyóirat az eléggé ismert Toussaint Langenscheidt tanmódszert vette alapul és a német nyelv alapos megtanulását a legrövidebb idő alatt biztosítja.

A t. olvasókhoz azon kérelemmel fordulunk, hogy az elmaradt előfizetéseket beküldeni, s azokat az új negyedben megújítani annál inkább szíveskedjenek, mert különben már a jövő mássodik számot nem fogja megküldeni a kiadóhivatal.

A közönség köréből.

T. Szerkesztő ur. — Lapjának 20-ik száma — „közönségi számadások” rovatában — egy nyílt vádszerű értekezést nyomtatott, — miszerint Hidvéghy Pál homok-terennei körjegyző azzal vádoltatik, hogy illetőségéhez tartozó községeitől — egy b. gyarmati utra 40 frtot zsarolt volna. — Ne hogy e vád mint való szerepeljen, — kötelességszerűnek látjuk a tekintetbe nyilatkoztatunkat a nyilvánosság elő terjesztetni: — roméve, hogy t. szerk. ur ezt a vád megczáfolása tekintetéből is, lapjába fölveendi.

Hidvéghy Pál homok-terennei körjegyző 1876-ik év augusztus 22-én kelt, 95. sz. alatti alispáni meghagyás folytán községei részéről a községi szabályok aláírása, hitelesítése, nemkülönben más hivatalos teendők végett B. Gyarmatra rendeltetett; miről a kérdéses körjegyző ur a községi választmányt előlegesen értesítette. — A községi választmány tekintetbe véve a hosszas és igen rossz ut miatti fáradsalmait, de tekintetbe véve azt is, hogy B. Gyarmaton hivatalos teendők ideje alatt az utcán nem szállásolhat, sem szőlőből nem élhet, — de tekintetbe véve a községi törvény 65 és 66 §. szerinti jogát, ez okoknál — de már ezeket megelőzőleg, a választmány által aláírt községi szabályok értelmében is községként napi, élelmezési és utazási díj fejébe 2 frtot megzavazott. Hogy pedig e napi élelmezési és utazási költségek 40 frtra mentek, ennek igen könnyen felfogható oka az, hogy Homok-Terennéről B. Gyarmatra vezetű ut, és időbe oly nyaktörű és veszélyes, miszerint a szegény utazót, előre is sajnálni lehet, hogy még B. Gyarmatra ér, addig a sáros és rossz utba — vontatók használása mellett is, — két napot tölteni kénytelen.

Mi a kérdéses körjegyző ur hivataloskodását illeti, mi őt szorgalmas, becsületesnek ismerjük, és így ellene nem hogy panaszkodhatunk, — hanem elismerésünket nyilvánítjuk. (Következik 33 névalírás.)

Szerkesztői üzenet.

Ipolyságról x. y.-nak „Állását a „Ségő” mult száma cikkkébe nem közölh. juk, mert az e téren való tollharc eléggé ki-merítettett, s az érdekű község máris kimondhatja bírálatát. Az elismert írt és ügyes ötletben bővelkedő válassz, mely a „Ségő” állításait rág. lmasának mondja ki, visszavehető.

*) Adunk helyet eme igazolásnak, azon megjegyzésünkkel, hogy a zsarolási tény elhárítása nem az aláírók, hanem a hatóság illetékes bizottságát illette. Amint értesültünk a 40 frtos utazási körjegyző ur hivatalos mulasztása miatt történt, s ekkor annak költségeit a község rováására nem számíthatja fel, s az idezett paragrafusok arra nem adnak felhatalmazást. Szerk.

Felolós szerkesztő: **Horváth Danó.**

H I R D E T É S E K.

KERTÉSZ és EISERT

Budapestben, Dorottya-utca 8. számháztól szomsz.

a t. cz. község figyelmébe ajánlják az egyedül náluk létező Dr. Pévre-féle szikviz önmaga készítéséhez magángazdoknak legalkalmasabb

valódi

párisi szikviz-készülekeinek

gyári főraktáráról Magyarország részére.

A szikviz, mely kelleme, édes, egészséges, számos esetben orvosilag rendelt itat, már általános használatba jött. Készülekeink fő előnye az, hogy közvetve a minden egyes darabhoz mellékelt utasítást, bárki képes kitűnő, mindig friss, a gyártás kármultai tisztább és olcsóbb szikvizet készíteni, azankivül pedig parafázor, mártá-viz, limonádé, s egyéb frissítő italok előállításához is alkalmasak.

A készülékek árai:
darabja frt 2 — 4 — 6 — 8 — 10 — mezeselyes
2 — 10 — 12 — 14.50 — 17. —
Külön minőségű szerek s fent acium tartaricum de 1 s negyed font szikvizet tartalmazó csomagokban csomagunkat 3 frttal számíttatnak.
Írásbeli megbízások utánvétel mellett gyorsan elkészítetnek, látkész és csomagolási díj a gép nagysága szerint 50—75 kr.

Figyelmébe ajánljuk Berlin és Angolban legjobbként származó, a tisztáltságnakul fogva egészségtelen ivóvizet tisztító és javító

vízszűrő készülékeinket,

melyek 3 frt 50 kről 35 frtáig tartanak árában. Ezeknek rajzokkal ellátott kimerítő leírásaihoz kért szívesen szolgálnak.

Italmérési jog haszonbérbe adás!

Nógrádmegye Buják helységében az uradalmi italmérési jog a hozzá tartozó két nagy koresmával, melyekben vágószék és bolti helyiség van, három borpinczével, tizenöt hold szántófölddel, két hold réttel 1876 évi Octóber 1-től három évre az az 1879 september 30-ig bérbe adandó.

Ajánlatok intézendők a birtokosok Deutsch József és Bernát urakhoz, Budapest nándor utca 2. sz. a.